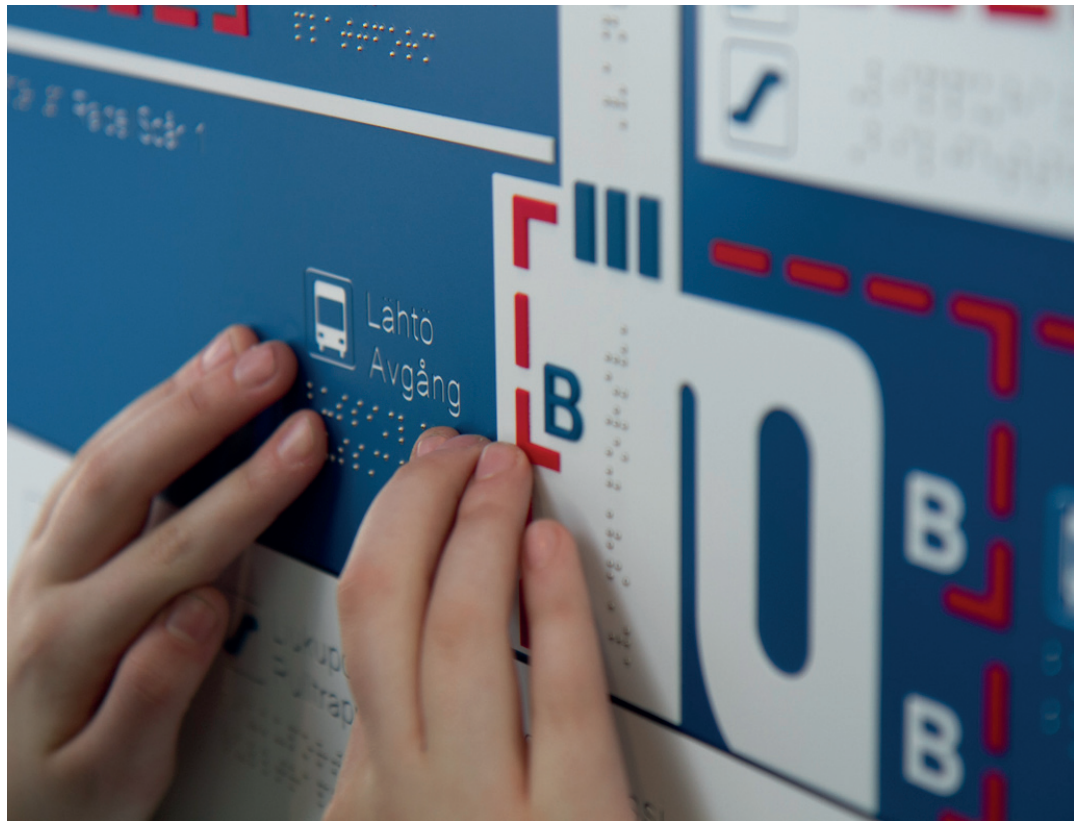

SELKEÄT OPASTEET

KAIKKIEN HYÖDYKSI

Taktiili

TAKTIILIN KOHO- JA
PISTEKIRJOITUSOPASTEET

TAKTIILI

Taktiili valmistaa ja suunnittelee opasteita, kohokylttejä ja pohjapiirroksia erilaisiin julkisiin tiloihin, joissa käyttäjiä on paljon ja opasteilta vaaditaan kestävyyttä ja selkeyttä.

Palvelumme on testattu ja tehty yhteistyössä käyttäjien kanssa.

Näkövammaisten lisäksi selkeät opasteet auttavat myös monia muita ryhmiä, kuten kasvavaa ikääntyneiden joukkoa, liikkumaan turvallisesti erilaisissa julkisissa paikoissa.

Vammaisia palvelevat ratkaisut auttavat arjessa myös vanhuksia, lapsiperheitä ja vieraskielisiä ihmisiä.

KOHOKARTAT

Kohokartta on kohokuvioinen, merkinnöiltään pelkistetty kartta tärkeimmistä reiteistä ja kohteista alueella. Kohokartta suunnitellaan aina tapauskohtaisesti.

Opasteiden materiaali on mattapintainen abs-muovi, joka kestää sisä- ja ulkokäyttöä sekä uv-säteilyä. Paksuus 3,2 mm.

Kohokuvien ja -tekstien paksuus on noin 1 mm. Kohokuvissa käytämme näkövammaisten testaamia symboleja, sillä kohokuvien tulee olla selkeitä ja symbolien on erotuttava toisistaan.

Pistekirjoitus tehdään upottamalla levyyn teräskuulia. On tärkeää, että pistekirjoitus ei tunnu sormissa terävältä. Pistekirjoitus on aina samankokoista, sitä ei voi suurentaa tai pienentää kuten näkevien tekstiä.

Pistekirjoitustekstin ympärille jätetään 5–7 mm:n suoja-alue, jonka sisällä ei ole muuta koholla olevaa tai sormin tunnusteltavaa.

Kohokirjaimin kirjoitettu teksti on 15–40 mm korkuista ja aina versaalia eli isoja kirjaimia. Koho-tekstissä on tasapaksu viiva ja selkeä fonttityyppi, esimerkiksi Arial. Kohokartan otsikko kirjoitetaan yleensä kohokirjaimin.

Karttoihin voidaan myös kaivertaa tekstiä. Kaiverrusteksti ja -symbolit on tarkoitettu näkeville. Sama informaatio näkövammaisille on oltava opasteessa pistekirjoituksella ja kohosymbolein.

Opasteiden väreissä on oltava selkeät kontrastit. Yhdessä kohokartassa ei saa olla liikaa värejä, 4–5 väriä on maksimi.

Olet tässä -merkki on puolipallo, jolloin se suositusten mukaisesti erottuu selkeästi muista merkinnöistä.

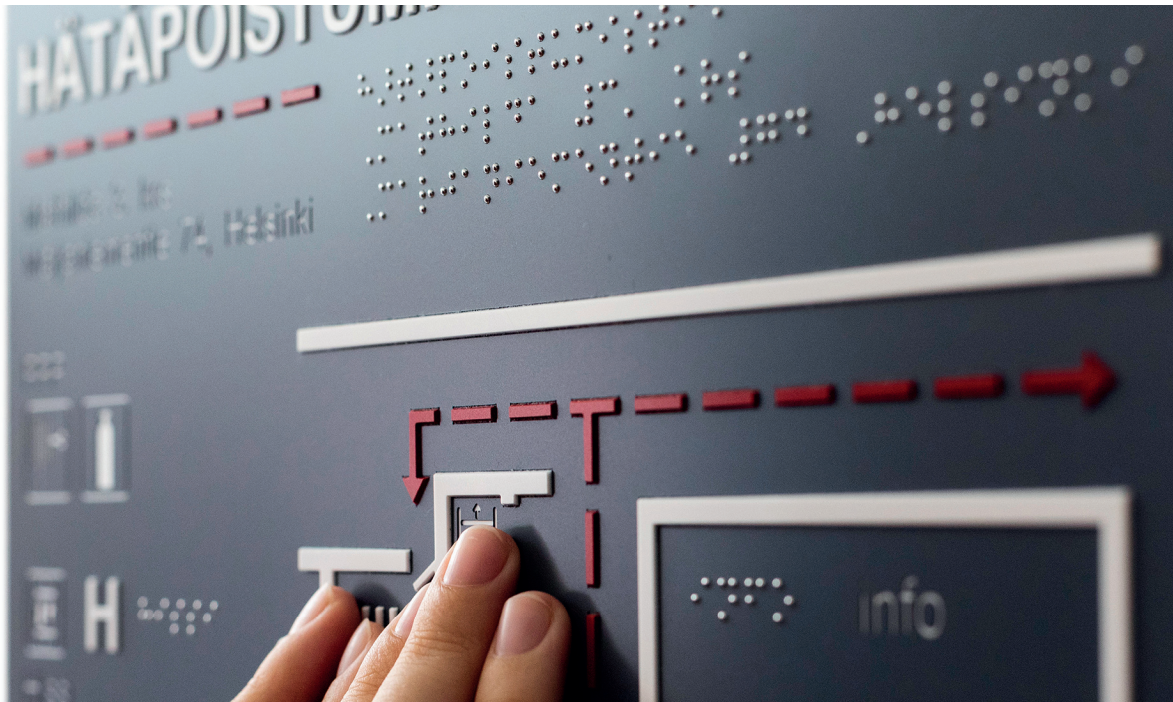
Kohokartan maksimikoko on yleensä 800 x 600 mm.

KOHOKARTTA, PERUSMALLI

Merkinnät tehdään pääsääntöisesti kartan pohjalevyyn. Alueita ja kokonaisuuksia voidaan nostaa pohjasta omille laatoilleen.

Perusmallin kohokartta soveltuu parhaiten monimuotoisiin kehteisiin kuten asemille sekä kohteisiin, joiden voi olettaa säilyvän tiloiltaan melko muuttumattomina.

Kohokarttaan merkitään tärkeimmät kohteet, kuten hissit ja portaat, wc:t, vastaanotto- ja toimenpidehuoneet sekä tärkeimmät reitit. Jos kohteessa opastetaan näkövammaisia lattiassa tai maassa olevalla kohoraidalla, merkitään ohjaava raita myös kohokarttaan.

PÄIVITETTÄVÄ KOHOKARTTA

Päivitettävään kohokarttaan voi myöhemmin vaihtaa esimerkiksi huoneen nimen ja filoja voi yhdistää tai jakaa. Erityyppisiä tiloja voidaan merkitä eri värein, jolloin esimerkiksi wc:t on helppo löytää kartasta.

Käytävät, aulat, kulkuväylät ja muut pysyvämmät elementit tehdään pohjalevyyn. Huoneet ja tilat tehdään erillisille laatoille, jotka kiinnitetään pohjaan kaksipuolisella teipillä, jolloin vaihtaminen on helppoa ilman kartan irrottamista telineestä.

Myös kohokarttaan merkittyihin seiniin voi tehdä jonkin verran muutoksia. Niitä voi poistaa ja lisätä. Kartan kiinnityksessä kannattaakin huomioida, että se on tarvittaessa irrotettavissa muutosten tekoa varten.

MUUT OPASTEET

KÄSIJOHDEOPASTEET

Materiaalina on 1,6 mm paksuinen abs-muovi-levy, jonka kulmat on pyöristetty.

Korkeus 27 mm, pituus tekstin mukaan, suositus max. noin 300 mm.

Pistekirjoitus: teräskuulat.

Rivin alussa portaan ylä-/alasuuntaan osoittava kohonuoli. Pistetekstissä kerrotaan tärkeimmät nuolen suunnasta löytyvät kohteet ja asiat.

Opaste sijoitetaan kaiteeseen portaan molemmin puolin (jos molemmilla puolilla on kaide). Portaan ylä- ja alapäähän tulee samanlainen opaste.

Pistekirjoitusopasteet asennetaan käsijohteisiin seinän puolelle ylösalaisin. Asiakas saa käsijohdeopasteiden mukana selkeät ohjeet asennuspaikoista ja -suunnista.

Voidaan kiinnittää esimerkiksi tarkoitukseen soveltuvalla liimalla tai massalla.

VAKIOKYLTIT

Vakiotuotteitamme ovat erilaiset WC-, lastenhoito-, pukeutumis- ja peseytymistilojen kyltit.

Pohjamateriaali 1,6 mm abs-muovilevy, jonka kulmat on pyöristetty. Kaksi vakiokokoa: 150x200 ja 150x285 mm. Kohokuvan ja -tekstin paksuus on n. 1 mm, pistekirjoitus teräskuulin.

Alakulmaan lisätään kohomerkki osoittamaan opasteen rajoja kokeilevalle, missä kohtaa pistekirjoitusteksti on.

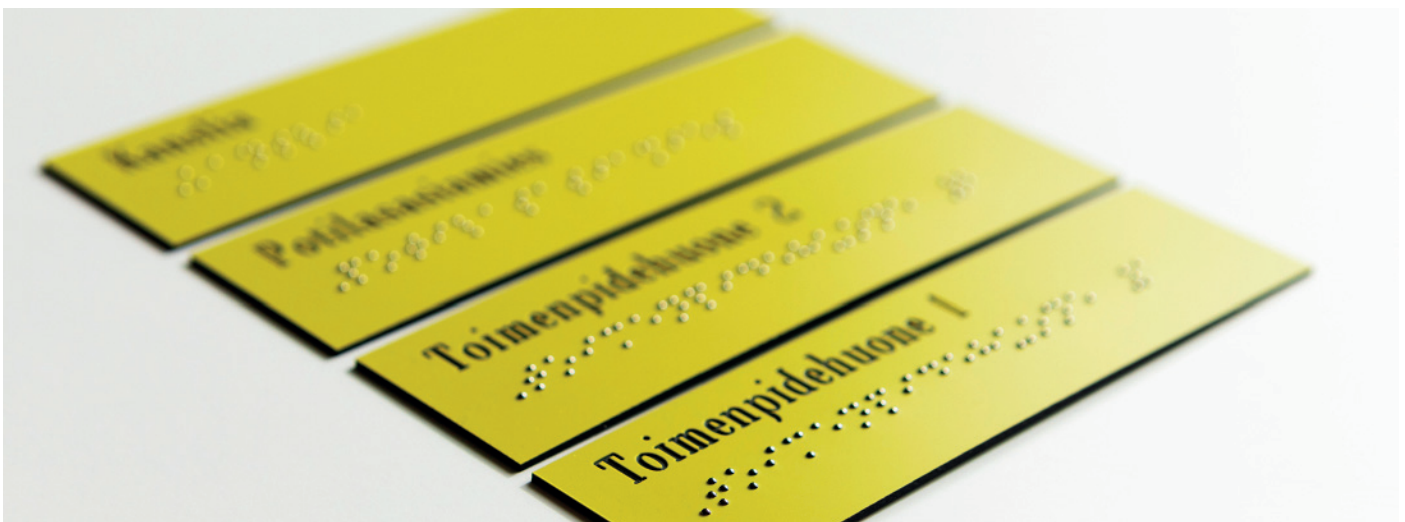
Väreissä tulee olla hyvät kontrastit, esimerkiksi musta-valkoinen, sini-valkoinen, valko-musta jne.

Voidaan kiinnittää esimerkiksi seinämateriaalille soveltuvalla 2-puolisella teipillä.

KERROS- JA HUONEOPASTEET, TEOSKYLTI, PAIKKANUMEROT, PISTEKIRJOITUSLIUSKAT

- Kerrosopaste sijoitetaan esimerkiksi sisäänkäynnin yhteyteen, hissien tilausnapin luokse, hissikoriin tai aulaan. Opasteessa kerrotaan, mitä mistäkin kerroksesta löytyy ja mihin kyseisellä hissillä pääsee. Opasteessa voidaan korostaa sitä kerrosta, jossa opaste sijaitsee.
- Kun huoneen nimi ja numero merkitään kohokirjaimin hyvillä kontrastiväreillä ja lisäksi pistekirjoituksella, on kaikkien helpompi löytää perille oikeaan paikkaan.
- Pistekirjoituskyltti tarjoaa taideteoksesta, tilasta tai muusta kohteesta lisätietoa.
- Esimerkiksi penkkiin kiinnitettävä paikkatieto kohonumeroilla ja pistekirjoituksella auttaa kaikkia löytämään oikean paikan helpommin.
- Muulla tekniikalla valmistettuihin opasteisiin pistekirjoitusinformaation voi lisätä erillisillä pistekirjoitusliuskoilla, jotka kiinnitetään opasteisiin esimerkiksi liimaamalla tai kaksipuolisella teipillä.
- Pistekirjoitus on aina samankokoista. Siksi tilantarve kannattaa aina varmistaa ennen opasteiden valmistusta.
- Pistekirjoitusliuskoja voi käyttää myös moneen muuhun merkitsemiseen.

3

Mall of Tripla, Down Town
Fredikanterassi / Fredrikstorgsterassi

Braille representation of the station name and location.

2

Nordic Avenue
Pasilankatu / Bölegatan
Raiteet / Spår / Tracks 1-11

Braille representation of the station name and location.

Part of a larger sign, possibly 'Pasilankatu'.

Kohokartta asennetaan
15 asteen kulmaan.

ASENNUKSET

Asennuskorkeus: koho- ja pistekirjoitusopasteen keskipiste on 1400 mm lattiasta.

Kohokarttoja ei asenneta aivan pystysuoralle pinnalle, vaan 15 asteen kulmaan. Kartta sijoitetaan sisätiloihin tai ulkona katokseen.

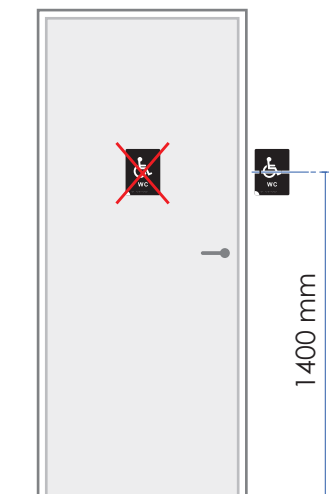
Huoneopasteet asennetaan oven viereen avautumispuolelle (ei oveen, jotta opastetta lukeva ei seiso oven edessä).

Opasteet voidaan kiinnittää esim. seinämateriaalille soveltuvalla 2-puolisella teipillä, ruuvikiinnityksellä tai liimaamalla pohjalevyyn.

Käsijohdeopasteet kiinnitetään tasapintaiseen käsijohteeseen pitävällä liimalla tai massalla ja pyöreään opasteeseen kiinnitysmassalla. Kiinnitys on oltava vahva, jotta opastetta ei saa vetäistyä irti kaiteesta.

Hissin tilausnapin ja ovikellon luokse tai muuhun vastaavaan yhteyteen tuleva opaste asennetaan painonapin ylä- tai alapuolelle tai viereen, max 5 cm etäisyydelle. On tärkeää, että opaste on lähellä painonappia, joten voidaan poiketa normaalista asennuskorkeudesta.

Hissikorin sisällä pistekirjoitustekstit, esimerkiksi kerrosnumerot, sijoitetaan heti kerrospainikkeiden viereen. Suuremmat opastetaulut sijoitetaan painiketaulun yläpuolelle max 5 cm etäisyydelle sen reunasta.

Painopaikka Taktiili 2020 | Kuvat: Laura Oja ja Näkövammaisten liiton kuva-arkisto

Taktiili

taktiili@nkl.fi | taktiili.fi

Näkövammaisten liitto ry

Marjaniementie 74, 00930 Helsinki
PL 30, 00030 IIRIS

PISTEKIRJOITUKSEN,
KOHOKYLTTIEN JA
OPASTEIDEN
ERIKOISOSAAJA